

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

IV. ÚS 169/07-58

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 10. januára 2008 v senáte zloženom z predsedu Jána Lubyho, zo sudkyne Marianny Mochnáčovej a zo sudcu Ladislava Orosza vo veci sťažnosti A. Š., B., a Š. Š., B., obaja zastúpení advokátom JUDr. M. B., B., ktorou namietajú porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava III v konaní vedenom pod sp. zn. 8 C 36/94, takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo A. Š. podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v období po 12. marci 2003 postupom Okresného súdu Bratislava III v konaní vedenom pod sp. zn. 8 C 36/94 porušené bolo.

2. Základné právo Š. Š. podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v období po

2. júni 2005 postupom Okresného súdu Bratislava III v konaní vedenom pod sp. zn. 8 C 36/94 porušené bolo.

3. A. Š. priznáva finančné zadost'učinenie v sume 40 000 Sk (slovom štyridsaťtisíc slovenských korún), ktoré mu je Okresný súd Bratislava III povinný zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Š. Š. priznáva finančné zadost'učinenie v sume 30 000 Sk (slovom tridsaťtisíc slovenských korún), ktoré mu je Okresný súd Bratislava III povinný zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

5. Kancelárii Ústavného súdu Slovenskej republiky ukladá zaplatiť trovy právneho zastúpenia A. Š. a Š. Š. v sume 17 981,30 Sk (slovom sedemnást'tisícdeväťstoosemdesiatjeden slovenských korún a tridsať halierov) na účet ich právneho zástupcu JUDr. M. B., B., do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

6. Okresný súd Bratislava III je povinný uhradiť štátu trovy právneho zastúpenia v sume 17 981,30 Sk (slovom sedemnást'tisícdeväťstoosemdesiatjeden slovenských korún a tridsať halierov) na účet Kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 7000060515/8180 vedený v Štátnej pokladnici do pätnástich dní od právoplatnosti tohto nálezu.

7. Vo zvyšnej časti s'ťažnosti A. Š. a Š. Š. nevyhovuje.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 12. júna 2007 doručená s'ťažnosť A. Š., B., a Š. Š., B. (ďalej aj „s'ťažovatelia“), v ktorej namietali porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej

len „ústava“) postupom Okresného súdu Bratislava III (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 8 C 36/94.

Sťažovatelia spolu so sťažnosťou predložili aj žiadosť o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom, ktorej ústavný súd uznesením č. k. IV. ÚS 169/07-25 z 26. júla 2007 vyhovel a ustanovil im za právneho zástupcu advokáta JUDr. M. B. Následne ústavný súd vyzval právneho zástupcu sťažovateľov, aby v určenej lehote upresnil a doplnil ich sťažnosť tak, aby obsahovala všetky náležitosti predpísané zákonom Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“). Právny zástupca sťažovateľov doručil 11. septembra 2007 nové znenie sťažnosti, z ktorého ústavný súd v ďalšom postupe vychádzal.

Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovatelia namietajú porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 8 C 36/94. Predmetom namietaného konania je rozhodovanie o žalobe o určenie neplatnosti zmluvy o prevode práv a povinností k bytu nachádzajúcemu sa v B., doručenej okresnému súdu sťažovateľom A. Š. 4. marca 1994. Sťažovateľ Š. Š. pristúpil do konania na strane žalobcu úkonom z 2. júna 2005.

Ústavný súd zo sťažnosti a z vlastnej evidencie zistil, že sťažovateľ A. Š. porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a svojho práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v označenom konaní už namietal, pričom o jeho predchádzajúcej sťažnosti rozhodol nálezom č. k. I. ÚS 125/02-40 z 12. marca 2003, v ktorom deklaroval porušenie jeho označených práv, okresnému súdu prikázal v konaní sp. zn. 8 C 36/94 konať bez zbytočných prietáhov a sťažovateľovi A. Š. priznal finančné zadosťučinenie v sume 120 000 Sk.

Sťažovatelia v sťažnosti tvrdia, že k zbytočným priet'ahom v namietanom konaní dochádza aj v období po 12. marci 2003. Aj keď okresný súd „... v období od júna 2005 do septembra 2006 vytýčil v konaní spolu šesť pojednávaní, ale viaceré pojednávania boli odročené bez prejednávania veci, čo malo za následok, že vec nebola okresným súdom prerokovaná tak, aby súd vo veci meritórne rozhodol. Uvedený postup okresného súdu preto hodnotia sťažovatelia ako neefektívny, ktorý neprispel k vytvoreniu podmienok potrebných pre prijatie rozhodnutia vo veci samej, a tým k odstráneniu právnej neistoty sťažovateľov“.

Sťažovatelia ďalej v sťažnosti uvádzajú:

„Zatiaľ posledné pojednávanie vo veci bolo Okresným súdom Bratislava III vytýčené na deň 6. septembra 2006. Uvedené pojednávanie bolo bez prejednávania veci odročené na neurčito z dôvodu odchodu vo veci konajúcej sudkyne na stáž na Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky. Aj napriek tomu, že od zrušenia uvedeného pojednávania už uplynul jeden rok, Okresný súd Bratislava III zostáva vo veci absolútne nečinný.“

Vzhľadom na uvedené sťažovatelia navrhujú, aby ústavný súd vo veci ich sťažnosti vyslovil, že okresný súd v namietanom konaní porušil svojím postupom ich základné právo podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a ich právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, aby prikázal okresnému súdu konať vo veci vedenej pod sp. zn. 8 C 36/94 bez zbytočných priet'ahov a aby priznal každému z nich finančné zadosťučinenie v sume 1 milión Sk, ako aj úhradu trov právneho zastúpenia v zákonom ustanovenej výške.

Ústavný súd uznesením č. k. IV. ÚS 169/07-38 z 27. septembra 2007 sťažnosť sťažovateľov v časti týkajúcej sa A. Š. v období po 12. marci 2003 a v časti týkajúcej sa Š. Š. v období po 2. júni 2005 prijal na ďalšie konanie a vo zvyšnej časti odmietol.

Po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie ústavný súd vyzval právneho zástupcu sťažovateľov a predsedu okresného súdu, aby sa vyjadrili, či trvajú na tom, aby sa vo veci

konalo ústne pojednávanie. Predsedu okresného súdu ústavný súd zároveň vyzval, aby sa vyjadril k sťažnosti.

Právny zástupca sťažovateľov a predseda okresného súdu ústavnému súdu oznámili, že netrávajú na tom, aby sa vo veci konalo ústne pojednávanie.

Vzhľadom na oznámenia právneho zástupcu sťažovateľov a predsedu okresného súdu, že netrávajú na tom, aby sa vo veci konalo ústne pojednávanie, ústavný súd v súlade s § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil od ústneho pojednávania, keďže od neho nebolo možné očakávať ďalšie objasnenie veci.

Vo vyjadrení okresného súdu sp. zn. Spr. 3676/2007 z 5. decembra 2007 sa predseda okresného súdu odvoláva na priložené vyjadrenie zákonného sudcu vo veci JUDr. M. K., „*s ktorým sa v plnej miere stotožňujem*“. Vo vyjadrení zákonného sudcu sa okrem iného uvádza:

„... vo veci bolo nariadené mojou úpravou zo dňa 13. 9. 2007 pojednávanie na deň 28. 11. 2007.

Pojednávanie dňa 28. 11. 2007 bolo z dôvodu neúčasti navrhovateľa 1), jeho zástupkyne, odporcu, zástupkyne vedľajšieho účastníka na strane navrhovateľa 1), vedľajšej účastníčky na strane odporcu, ako aj zástupkyne odročené na 13. 2. 2008 s tým, že súd bude ešte rozhodovať v zmysle § 93 ods. 2 vety druhej OSP o prípustnosti vedľajšieho účasti na strane odporcu, a to na návrh navrhovateľov 1) a 2).

Vec mi bola pridelená zo súdneho oddelenia sudkyne JUDr. A. M. dňa 3. 10. 2006 po jej odchode na stáž na Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky dňa 1. 9. 2006 spolu s ďalšími 21 vecami.

Poukazujem na to, že v období mesiacov október, november, december 2006, ako aj v období mesiacov apríl, máj, jún 2007 som pojednával tri dni v týždni, a to výlučne reštančné veci ochrán osobnosti a vyporiadani bezpodielového spoluvlastníctva manželov, z ktorých vecí pozostávala moja špecializovaná agenda v období rokov 1998 až 2003, samozrejme ostatné mesiace, t. j. september 2006 a január, február, marec 2007 som pojednával uvedené veci dva dni v týždni.

Ako som uviedol, pojednávanie na deň 28. 11. 2007 som nariadil úpravou zo dňa 13. 9. 2007.

Podaním doručeným súdu dňa 4. 12. 2007 navrhol navrhovateľ 2) vykonať vo veci znalecké dokazovanie z odboru písomznalectva.“

K vyjadreniu okresného súdu na základe výzvy ústavného súdu zaujal právny zástupca sťažovateľov stanovisko, ktoré doručil 28. decembra 2007. V stanovisku sa okrem iného uvádza:

„Na pojednávaní v predmetnej veci vytýčenom na 28. november 2007 sa moji klienti, ako navrhovatelia v druhom rade, obdobne ako na predchádzajúcich súdom vytýčených pojednávaniach, zúčastnili. Zákonný sudca z dôvodu neúčasti ostatných účastníkov konania pojednávanie odročil na 13. februára 2008 s tým, že v tomto čase by už uvedenú vec mala prevziať pôvodná zákonná sudkyňa JUDr. A. M., ktorá sa má od 1. januára 2008 vrátiť zo stáže na Ministerstve spravodlivosti Slovenskej republiky späť na Okresný súd Bratislava III.

Na základe uvedeného možno predpokladať, že opätovnou zmenou zákonného sudcu dôjde k ďalším preťahom v súdnom konaní. Zároveň sa domnievam, že Okresný súd Bratislava III nevyužíva všetky účinné prostriedky na odstránenie zbytočných preťahov v predmetnom súdnom konaní podľa Občianskeho súdneho poriadku, napríklad vo forme ukladania primeraných poriadkových pokút účastníkovi konania, ktorý sa bez dostatočného ospravedlnenia nezúčastní súdneho pojednávania.

Na záver musím s ľútosťou konštatovať, že stav právnej neistoty, v ktorom sa moji klienti nachádzajú z dôvodu zbytočných preťahov v predmetnom súdnom konaní spôsobených nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Bratislava III, sa neodstraňuje, ale naopak, nesprávnym postupom súdu dochádza k jeho prehĺbovaniu.“

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú

Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Sťažovatelia sa svojou sťažnosťou domáhajú vyslovenia porušenia svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a svojho práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 8 C 36/94.

Pri sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a tiež práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru vychádza ústavný súd zo svojej stabilnej judikatúry, v súlade s ktorou „odstránenie stavu právnej neistoty je podstatou, účelom a cieľom práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov“ (III. ÚS 61/98), pričom k vytvoreniu stavu právnej istoty dochádza „až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iného štátneho orgánu“ (I. ÚS 10/98). Podľa názoru ústavného súdu možno preto za konanie (postup) súdu odstraňujúce právnu neistotu účastníka konania považovať len také, ktoré smeruje efektívne a v primeranom čase k právoplatnému rozhodnutiu vo veci.

Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným prietahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (I. ÚS 70/98, II. ÚS 74/97, II. ÚS 813/00) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú: 1) právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje, 2) správanie účastníka konania a 3) postup samotného súdu. Za súčasť prvého kritéria sa považuje aj povaha prerokúvanej veci.

Podľa uvedených kritérií posudzoval ústavný súd aj sťažnosť sťažovateľov.

Pokiaľ ide o prvé kritérium, ústavný súd zistil, že predmetom namietaného konania je rozhodovanie o žalobe o určenie neplatnosti zmluvy o prevode práv a povinností k bytu nachádzajúcemu sa v B., doručenej okresnému súdu A. Š. 4. marca 1994, a po preskúmaní dotknutého súdneho spisu konštatoval, že predmetnú vec nemožno z právneho ani faktického hľadiska považovať za zložitú.

Vo vzťahu k správaniu sťažovateľov ako účastníkov namietaného súdneho konania v období po 12. marci 2003 ústavný súd po preskúmaní dotknutého súdneho spisu zistil, že sťažovateľ A. Š. zo zdravotných dôvodov ospravedlnil svoju neúčast' na pojednávaniach nariadených na 14. júl 2004, 10. november 2004, 17. február 2005 a pojednávania nariadeného na 28. november 2007 sa bez ospravedlnenia nezúčastnil, pričom sťažovateľ Š. ako dôvod jeho neúčasti uviedol zdravotné dôvody. Z uvedených dôvodov bolo potrebné nariadené pojednávania odročiť. Na základe toho ústavný súd dospel k záveru, že neúčast' A. Š. na uvedených pojednávaniach mala objektívne vplyv na dĺžku namietaného konania, ale zároveň konštatoval, že nemôže ospravedlniť jeho doterajšiu neprimeranú dĺžku.

V rámci posledného kritéria ústavný súd posudzoval postup okresného súdu v namietanom konaní v období po 12. marci 2003.

Zo spisu vyplýva, že v priebehu roka 2003 došlo opatreniami predsedu okresného súdu k trom zmenám zákonných sudcov, pričom prvé úkony vo veci po 12. marci 2003 urobil okresný súd až 25. marca 2004, keď nariadil termín pojednávania na 14. júl 2004 a vydal pokyn na vylúčenie spisu okresného súdu vedeného pod sp. zn. 12 C 2/95. Toto obdobie nečinnosti (viac ako 12 mesiacov) ústavný súd vyhodnotil ako zbytočné priet'ahy v konaní. Ústavný súd prihliadol na to, že tieto úkony urobil okresný súd po predchádzajúcej sťažnosti sťažovateľa A. Š. na priet'ahy v konaní z 12. marca 2004 adresovanej predsedovi okresného súdu, pričom predseda okresného súdu v upovedomení sp. zn. Spr. 2077/2002 zo 17. mája 2004 vyhodnotil túto sťažnosť ako dôvodnú.

Následne bola okresnému súdu 12. júla 2004 doručená žiadosť sťažovateľa A. Š. z 9. júna 2004 o zmenu termínu pojednávania (na september 2004) z dôvodu jeho nepriaznivého zdravotného stavu, ktorý mu bráni zúčastniť sa na pojednávani. Na tomto základe okresný súd pojednávanie 14. júla 2004 uznesením odročil na 10. november 2004. Sťažovateľ A. Š. doručil okresnému súdu 4. novembra 2004 opätovne žiadosť o zmenu termínu pojednávania z dôvodu jeho nepriaznivého zdravotného stavu, ktorý mu bráni zúčastniť sa na pojednávani 10. novembra 2004. Pojednávanie z 10. novembra 2004 preto okresný súd uznesením odročil na 17. február 2005. Zo spisu ďalej vyplýva, že sťažovateľ A. Š. doručil okresnému

súdu 15. februára 2005 ďalšiu žiadosť o zmenu termínu pojednávania z dôvodu svojho nepriaznivého zdravotného stavu, a preto okresný súd pojednávanie zo 17. februára 2005 uznesením opätovne odročil na 2. jún 2005.

Dňa 22. apríla 2005 bolo okresnému súdu doručené vyjadrenie odporcu P. P. k predmetu konania, ktoré okresný súd na základe pokynu zákonného sudcu z 3. mája 2005 zaslal sťažovateľovi A. Š. Podaním doručeným okresnému súdu 30. mája 2005 právna zástupkyňa sťažovateľa A. Š. požiadala o pripustenie vstupu Š. Š. do predmetného konania ako ďalšieho účastníka na strane navrhovateľa. Na pojednávaní 2. júna 2005 okresný súd uznesením č. k. 8 C 36/94-230 pripustil vstup Š. Š. do predmetného konania ako ďalšieho účastníka na strane navrhovateľa a následne bolo pojednávanie uznesením odročené na 7. júl 2005 z dôvodu neúčasti vedľajšieho účastníka konania (doručenie predvolania na toto pojednávanie nemal vedľajší účastník riadne vykázané).

Termín pojednávania nariadený na 7. júl 2005 bol okresným súdom 15. júna 2005 zrušený z dôvodu sťahovania okresného súdu. Okresný súd nariadil 25. novembra 2005 termín pojednávania na 5. apríl 2006, ktorý ale 28. februára 2006 zrušil a určil nový termín pojednávania na 28. apríl 2006. Pojednávanie 28. apríla 2006 bolo uznesením okresného súdu odročené na 31. máj 2006 z dôvodu neúčasti sťažovateľov, ako aj vedľajšieho účastníka konania, ktorý nemal riadne vykázané doručenie predvolania. Na pojednávaní 31. mája 2006 právni zástupcovia účastníkov konania predniesli svoje stanoviská a pojednávanie bolo uznesením odročené na 6. september 2006. Okresný súd pokynom z 10. augusta 2006 upovedomil účastníkov konania o zrušení termínu pojednávania stanoveného na 6. september 2006 z dôvodu odchodu zákonnej sudkyne na stáž.

Vzhľadom na uvedené zistenia ústavný súd konštatoval, že v období od 25. marca 2004 do 10. augusta 2006 nedošlo zo strany okresného súdu k zavineným prieťahom v konaní.

Sťažovatelia doručili okresnému súdu 23. októbra 2006 žiadosť o nariadenie termínu pojednávania. V ten istý deň bol predmetný spis podľa úradného záznamu v súlade s dodatkom č. 5 z 3. októbra 2006 k rozvrhu práce okresného súdu prerozdelený zákonnému sudcovi JUDr. M. K., ktorý prvý úkon vo veci urobil až 13. septembra 2007, keď nariadil termín pojednávania na 28. november 2007. Aj toto obdobie nečinnosti (11 mesiacov) ústavný súd vyhodnotil ako obdobie zbytočných prietáhov zavinených okresným súdom.

Medzitým bolo okresnému súdu 6. februára 2007 doručené oznámenie o vstupe vedľajšieho účastníka konania C. C., Bratislava, do predmetného konania na strane odporcu a 9. februára 2007 vyjadrenie odporcu z 8. februára 2007 k predmetu konania a návrh na vykonanie ďalšieho dokazovania v danej veci. Následne boli okresnému súdu 10. a 23. októbra 2007 doručené stanoviská sťažovateľov k pristúpeniu vedľajšieho účastníka do konania a 6. novembra 2007 vyjadrenie vedľajšieho účastníka konania C. C. k predmetu konania.

Pojednávanie konané 28. novembra 2007 bolo uznesením okresného súdu odročené na 13. február 2008 z dôvodu neospravedlnenej neúčasti sťažovateľa A. Š. (sťažovateľ Š. Š. ako dôvod jeho neúčasti uviedol zdravotné dôvody), právnej zástupkyne A. Š., neospravedlnenej neúčasti zástupkyne vedľajšieho účastníka konania na strane navrhovateľov (Bytové družstvo C., B.), ospravedlnenej neúčasti odporcu a vedľajšieho účastníka konania na strane odporcu. Dňa 4. decembra 2007 bolo okresnému súdu doručené podanie sťažovateľa Š. Š. - návrh na vykonanie dôkazu.

Ústavný súd sumarizujúc svoje zistenia konštatoval, že aj keď postup okresného súdu v namietanom konaní objektívne sťažovala opakovaná neúčasť účastníkov konania na pojednávaniach, došlo v období od 12. marca 2003 do 25. marca 2004 a v období od 10. augusta 2006 do 13. septembra 2007 k zbytočným prietahom zavineným okresným súdom, a teda aj k porušeniu základného práva sťažovateľov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

III.

Ak ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby podľa čl. 127 ods. 2 ústavy vysloví, že k porušeniu práva alebo slobody došlo právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom, prípadne nečinnosťou, zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah, prípadne prikáže tomu, kto právo alebo slobodu porušil, aby vo veci konal.

Sťažovatelia žiadali, aby ústavný súd prikázal okresnému súdu konať v namietanom konaní bez zbytočných prieťahov. Aj keď konanie vedené okresným súdom pod sp. zn. 8 C 36/94 nebolo ku dňu vydania tohto nálezu ešte právoplatne skončené, ústavný súd tomuto návrhu sťažovateľov nevyhovel s poukazom na platný a pre okresný súd záväzný príkaz konať v tomto konaní bez zbytočných prieťahov uložený nálezom č. k. I. ÚS 125/02-40 z 12. marca 2003.

Keďže ústavný súd rozhodol o tom, že bolo porušené základné právo sťažovateľov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, zaoberal sa aj ich žiadosťou o priznanie primeraného finančného zadosťučinenia.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy a podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

Cieľom primeraného finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany, nielen deklaráciu porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez porušovania základného práva (m. m. napr. IV. ÚS 210/04).

Sťažovatelia žiadali, aby im ústavný súd priznal primerané finančné zadosťučinenie v sume každému po 1 miliónu Sk s osobitným poukazom na skutočnosť, že sa „už viac ako trinásť rokov nachádzajú v stave právnej neistoty“, pričom ústavný súd už prikázal okresnému súdu konať bez zbytočných prieťahov, ale „Okresný súd Bratislava III

nerespektoval príkaz Ústavného súdu Slovenskej republiky vo veci konať, a do dnešného dňa, t. j. ani po uplynutí ďalších štyroch rokov, nerozhodol vo veci samej. Sťažovatelia preto pociťujú veľkú bezmocnosť a beznádej, keďže už nevedia, akým spôsobom prinútiť okresný súd vo veci konať a rozhodnúť, aby sa konečne mohli domôcť spravodlivosti“.

Pri určení výšky primeraného finančného zadosťučinenia vychádzal ústavný súd zo zásad spravodlivosti, z ktorých vychádza aj Európsky súd pre ľudské práva, ktorý spravodlivé finančné zadosťučinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu.

Zohľadňujúc predovšetkým obdobie, v ktorom došlo podľa zistení ústavného súdu k zbytočným prietahom zavineným okresným súdom, správanie sťažovateľov ako účastníkov konania (osobitne A. Š.), ale aj celkovú doterajšiu dĺžku namietaného konania, a tiež skutočnosť, že okresný súd sa dôsledne neriadil príkazom ústavného súdu konať v namietanom konaní bez zbytočných prietahov uloženú mu nálezom ústavného súdu č. k. I. ÚS 125/02-40 z 12. marca 2003, ústavný súd dospel k záveru, že v danom prípade bude priznanie finančného zadosťučinenia v sume 40 000 Sk (slovom štyridsaťtisíc slovenských korún) A. Š. a v sume 30 000 Sk (slovom tridsaťtisíc slovenských korún) Š. Š. primerané konkrétnom okolnostiam prípadu. Pri priznaní finančného zadosťučinenia Š. Š. vzal ústavný súd do úvahy, že je účastníkom namietaného konania len od 2. júna 2005.

Ústavný súd napokon rozhodol podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde aj o úhrade trov konania sťažovateľov, ktoré im vznikli v súvislosti s ich právnym zastupovaním advokátom JUDr. M. B. v konaní pred ústavným súdom.

Ústavný súd pri rozhodovaní o priznaní trov konania vychádzal z priemernej mzdy zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky za I. polrok 2006, ktorá bola 17 822 Sk, keďže išlo o úkony urobené v roku 2007. Úhradu priznal za tri úkony právnej služby obom sťažovateľom (prevzatie a prípravu zastúpenia, spísanie sťažnosti a jej podanie a ďalšie podanie na ústavný súd) v súlade s § 1 ods. 3, § 11 ods. 2, § 14 ods. 1 písm. a) a c) a § 16 ods. 3 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z.

o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej „len „vyhláška“) vo výške 6-krát 2970 Sk za jeden úkon právnej služby a 6-krát 178 Sk režijný paušál, ktorú znížil o 20 % podľa § 13 ods. 3 vyhlášky, keďže išlo o spoločné úkony pri zastupovaní oboch sťažovateľov. Keďže právny zástupca sťažovateľov je platiteľom DPH, úhrada trov právneho zastúpenia bola po pripočítaní DPH podľa § 18 ods. 3 vyhlášky priznaná v celkovej sume 17 981,30 Sk.

Priznanú úhradu trov právneho zastúpenia je okresný súd povinný zaplatiť na účet Kancelárie ústavného súdu v lehote ustanovenej vo výrokovej časti tohto nálezu (bod 6).

Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, treba pod „právoplatnosťou nález“ uvedenou vo výroku tohto rozhodnutia rozumieť jeho doručenie účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 10. januára 2008